

Strategisk Næringsplan for Karlsøy kommune 2018 - 2030

FORSLAG TIL KOMMUNESTYRET (Januar/Februar 2018)

Forord

Utkastet til strategisk næringsplan for Karlsøy kommune er utformet av Næringsforeningen i Tromsøregionen v/ Nils Kr. S. Nilsen og Per Arnold Dyrkoren. På bakgrunn av høringsutkastet er alle høringene vedlagt saken til kommunestyret i sin helhet. Noen av høringene er foreslått tatt til følge og inntatt i det endelige forslaget fra rådmannen til kommunestyret.

Foreliggende dokument bygger på kommunale planer, et seminar over to dager med kommunens ledelse og en rekke sentrale næringsaktører i Karlsøy, spørreundersøkelse blant noen av kommunens sentrale næringsaktører, samtaler med representanter fra kommunens næringsliv samt samtaler med kommunens ledelse og administrasjon. Det er også gjennomført en innledende høringsrunde på planutkastet med kommunens ledelse primo august 2017 hvor tilbakemeldingene ble innarbeidet i høringsutkastet.

Forordet til høringsutkastet og høringsutkastet ble skrevet i Tromsø 17. august 2017 av:

Næringsforeningen i Tromsøregionen (NFTR) Kystens
Hus, Stortorget, Tromsø
Nils Kr. Sørheim Nilsen (nils@nftr.no) & Per Arnold Dyrkoren (pad@nftr.no).

Redigering etter høringsrunden er gjort i januar 2018 av: Saksbehandler/spesialrådgiver Kristian Eldnes. På vegne av rådmannen legges nå frem endelig forslag til Strategisk næringsplan for Karlsøy kommune fra 2018-2030.

Hansnes, 10.01.2018

Alf Lorentsen
Konst. rådmann

Kristian Eldnes
Saksbehandler/Spesialrådgiver

Næringsforeningens opprinnelse går helt tilbake til 1844 med etableringen av Tromsø Handelsstands forening. I 1995 ble foreningen omgjort til en bred Næringsforening med et mangfold av medlemmer fra alle næringer. Foreningen er i dag den største interesseforeningen i Nord-Norge, med 850 medlemmer, og er sammen med næringsforeningene i Bergen, Stavanger og Trondheim, en av Norges største.

INNHOOLD

1. Innledning	4
2. Strategisk næringsplanlegging i Karlsøy kommune	4
2.1. Bakgrunn og fremdrift	4
2.2 Tromsøregionen og Karlsøy kommune.....	5
2.2. Kommuneplanens areal- og samfunnsdel ²	5
2.3 Strategisk næringsplanlegging i Karlsøy kommune	7
2.4 Veien videre for næringsutviklingen i Karlsøy kommune	7
2.5 Kritiske suksessfaktorer	8
3. Visjoner, mål, strategier og tiltak.....	10
3.1 Oppbygging og begreper.....	10
3.2 Visjon.....	10
3.3 Overordnet mål	10
3.4 Fokusområde 1: Sjømatkommunen Karlsøy	11
3.4.1 Hovedmål.....	11
3.4.2 Delmål 1: Etablere Karlsøy som Nasjonal Sjømatkommune	12
3.4.3 Delmål 2: Underbygge vekst i fangstrelatert fiskerinæring	13
3.4.4 Delmål 3: Tilrettelegge for vekst i oppdrett.....	14
3.4.5 Delmål 4: Karlsøy Havsenter.....	15
3.4.6 Delmål 5: Skape godt samarbeidsklima for utvikling av Karlsøysamfunnet.....	16
3.5 Fokusområde 2: Infrastruktur.....	17
3.5.1 Hovedmål.....	17
3.5.2 Delmål 1: Oppgradering av fylkesveg 863 Skulgam – Hansnes innen 2025.....	17
3.5.3 Delmål 2: Oppgradering av viktige fiskeri- og småbåthavner i planperioden.....	18
3.5.4 Delmål 3: Utbygging av fiberforbindelse i kommunen til vekstbedrifter og - næringer	19
3.6 Fokusområde 3: Reiseliv / Opplevelse.....	19
3.6.1 Hovedmål.....	19
3.6.2 Delmål 1: Vekst i reiselivsnæringen	19
3.7 Fokusområde 4: Bosetting og bolyst.....	20
3.7.1 Hovedmål.....	20
3.7.2 Delmål 1: Utvikle attraktive boligområder	21
3.7.3 Delmål 2: Fritids- og idrettstilbud	21

3.7.4 Delmål 3: Nye transportløsninger.....	22
3.8 Annen næringsvirksomhet	23
3.8.1 Hovedmål.....	23
3.8.2 Delmål 1: Jordbruk og reindrift	23
3.8.3 Delmål 2: Beredskapssenter	24
3.8.4 Energi og Mineraler	25
4. Vedlegg	26
5.1 SWOT analyse	26
5.1.1 Styrker	26
5.1.2 Svakheter	26
5.1.3 Muligheter	26
5.1.4 Trusler.....	27

1. Innledning

Karlsøy kommunen står foran en meget spennende, men også utfordrende utvikling de kommende årene. Mye er på gang innen havbruksnæringen, men også den tradisjonelle fiskerinæringen har gode vekstutsikter. I tillegg er det en rivende utvikling innen opplevelsesbasert turisme. Veksten i disse næringene vil skape mange nye arbeidsplasser.

I tillegg vil det være et stort behov for utvikling av en leverandørnæring som kan ivareta behovene til de aktørene som befinner seg i -, og som kommer til kommunen i nær framtid. Dette betyr at det også innen eksisterende næringsliv er et betydelig potensial for leveransevekst de kommende årene. Dette fordrer imidlertid at næringslivet har vilje og evne til vekst.

Vi trenger alle påfylling av kompetanse. Dette gjelder også næringslivsaktører, og det gjelder særskilt hvor næringer vokser hurtig. For alle næringene vil det være utfordringer knyttet til kompetanse, rekruttering av arbeidskraft, boliger og infrastruktur. Her har kommunen en viktig, tilretteleggende rolle.

Denne planen fokuserer på de muligheter som finnes, men også de begrensinger som eksisterer og som må løses for at Karlsøy kommune skal kunne møte veksten som kommer. For å lykkes, må det både tas strategiske grep, og det må gjøres prioriteringer. Får en gjort de riktige grepene, tilsier alle trender og signaler at Karlsøy kommune kan markedsføre «vekstkommunen Karlsøy» i tillegg til «trivselskommunen Karlsøy». Denne planen tilkjenner forventninger om - og planer for sterk vekst innen næringsliv og i antall innbyggere. Den bør danne et godt grunnlag for å profilere «vekstkommunen Karlsøy». Følgende nasjonale og internasjonale dokumenter understreker dette:

- Regjeringens nordområdestrategi. «Mellom geopolittikk og samfunnsutvikling» (April 2017)
- Stortingsmelding 22 (2016-2017): «Hav i utenriks- og utviklingspolitikken.»
- Regjeringens Havstrategi «Ny vekst, stolt historie» Febr.2017.
- OECD: Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), mars 2017.

2. Strategisk næringsplanlegging i Karlsøy kommune

2.1. Bakgrunn og fremdrift

Karlsøy kommune igangsatte høsten 2016 arbeidet med en ny strategisk næringsplan. Interne vurderinger i kommunen, innspill fra næringslivet, samt et seminar rettet mot mulighetene innen marin sektor dannet grunnlaget for en bredere prosess på dette feltet. I april 2017 ble det arrangert en todagers workshop med bred deltakelse fra både næringsliv, politikere og administrasjonen i kommunen. Innspillene fra denne workshopen, sammen med en del andre data og utviklingstrekk danner grunnlaget for denne strategiske næringsplanen.

Denne planen skal til første behandling i Formannskapet 23. august 2017. Den vil deretter bli sendt på offentlig høring. Den politiske sluttbehandlingen av planen gjøres i Kommunestyret i februar 2018.

2.2 Tromsøregionen og Karlsøy kommune

Tromsøregionen generelt, og kanskje Karlsøy kommune spesielt, preges av utviklingen i Tromsø. Arbeidsdelingen mellom Tromsø og de fire omlandskommunene Balsfjord, Storfjord, Lyngen og Karlsøy er sammensatt, men det er stor grad av komplementaritet mellom Tromsøs og omlandskommunenes næringsliv som kunne vært utnyttet bedre. Omlandskommunene preges av et ressursbasert næringsliv. Mye av dette næringslivet nyter godt av fasiliteter som tilbys i Tromsø, blant annet i form av logistikk og transport, men også i form av andre forretningsmessige tjenester. Generelt sett er tjenestetilbudet i Tromsø bedre enn i mange andre byer av samme størrelse, noe som kan forklares med at byen er et landsdelssenter, men også med at det er store avstander til andre urbane sentra av samme størrelse.

Tromsøregionen som helhet har et klart potensial for økt økonomisk aktivitet framover, gjennom vekst i privat, men også i offentlig virksomhet. Ved å utnytte den komplementariteten som finnes mellom sentrum og omland bedre, blant annet ved å legge til rette for økt samhandling på tvers i regionen, kan man også utnytte tilgjengelige ressurser bedre. Dette kan føre til en produktivitetsvekst i regionen. Økt økonomisk vekst forutsetter ofte også sysselsettingsvekst, og en utfordring for hele regionen er tilgangen på arbeidskraft. Arbeidsledigheten er generelt lav, og de siste ti årene har sysselsettingsveksten vært vesentlig sterkere enn befolkningsveksten. Det må derfor legges til rette for å ta imot nye innbyggere, enten utenfra eller ved å begrense fraflyttingen. Utviklingen på boligmarkedet (økt boligbygging), både i sentrum og omland, og bedret infrastruktur, både i og ut av regionen, er områder som bør sees i sammenheng med potensialet for nærings- og befolkningsvekst.

Næringsvekst må bygge på eksisterende ressurser, næringer og klynger der regionen har spesielle fortrinn og potensialer i by og omland. Næringsutvikling må gå hand i hand med innovasjon med det for øye å styrke entreprenørskap, innovasjon og omstillingsevne.¹

2.2. Kommuneplanens areal- og samfunnsdel²

Kommuneplanen er kommunens overordna styringsdokument med langsiktige mål og retningslinjer for ønsket utvikling. Den består av en samfunnsdel med handlingsdel, og en arealdel. Samfunnsdelen legger føringer for framtidig samfunnsutvikling og arealbruk som deretter skal gjenspeiles i arealdelen. Handlingsdelen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Kommunens første utgave av kommuneplanens samfunnsdel ble enstemmig vedtatt i kommunestyret i Karlsøy 3.januar 2018. Gjennom kommuneplanens samfunnsdel ønsker vi å legge til rette for en gunstig utvikling i Karlsøy kommune, både når det kommer til samfunnsutvikling, næringsutvikling og tjenestetilbud.

Følgende 4 hovedmål fra kommuneplanens samfunnsdel danner utgangspunkt for videre planlegging:

- 1. Øke folketallet til 3000 innen 2030**
- 2. 100 flere arbeidsplasser i privat sektor innen 2030**
- 3. Sikre natur og miljø for fremtidige generasjoner**

¹ NIBR Rapport 2015:4: «Samspill og regional vekstkraft i Tromsøregionen», Johnsen, Onsager og Sørli, Oslo februar 2015.

² Kommuneplanens samfunnsdel er under utarbeidelse. Planen er nå ute på høring. Dette er første gang Karlsøy kommune utarbeider kommuneplanens samfunnsdel. Noen målformuleringer er følgelig hentet fra kommuneplanens arealdel.

4. Brukertilfredshet gjennom ansvarsbevisste medarbeidere

BAKGRUNN OG LOVVERK

Plan- og bygningslovens (heretter kalt PBL) legger de ytre rammene for kommunens arbeid med planlegging. Videre legges det føringer for planer med krav om planprogram og dets innhold (§ 4-1), nasjonale og regionale føringer (hhv. §§ 6-1,7-1 og 8-1), kommunal planstrategi (§ 10-1) og kommuneplan (kapittel 11). Etter PBL kapittel 11 er kommunen lovpålagt å ha en samlet kommuneplan. Virkninger av samfunnsdelen (PBL §11-3): «Kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egen virksomhet og for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen. Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer».

Denne utgaven av Strategiske næringsplan 2018-2030 er gitt status som en TEMAPLAN. Ved neste rullering vil det bli vurdert å gjøre planen om til en kommunedelplan etter plan- og bygningsloven (PBL) med blant annet krav om planprogram (§ 4-1). Revidering hvert 4 år. Handlingsdelen med tiltak rulleres årlig og sees i sammenheng med BØP.

I kommuneplanens arealdel for 2013 – 2023 pekes det på følgende **muligheter**:

Betydelige arealreserver til boligbygging, energikommune med spesielle fortrinn innen fornybar energi, kystlinjekommune med store maritime områder, nærhet til petroleumsfelt på nordnorsk sokkel, levende kulturliv med mange lag og foreninger, landskjent merkevare i Karlsøya og Karlsøyfestivalen, flere nisjebedrifter med mulighet for utvikling av kombinasjonsnæringer, unik fiskeri-, foredlings-, og havbrukskompetanse, trygt og godt oppvekstmiljø, full barnehagedekning og store naturområder velegnet for rekreasjon og friluftsliv.

Utfordringene kategoriseres gjennom utstrakt bruk av sesongarbeidere og innleid arbeidskraft i fiskeindustrien, stort press på fritidsbebyggelse i LNF- områder, fraflytting av ungdom og unge voksne under utdanning, ensidig og sårbart næringsliv, sviktende rekruttering av ungdom til fiskeflåten, mangelfullt utbygd stamveinett til Tromsø og øvrige deler av fylket, lav nyetablering av boliger, mye dyrkbart jordbruksareal ligger ubenyttet, økende konflikt mellom reindrift og øvrige arealformål, sårbar infrastruktur og kommunikasjon internt i kommunen og fragmentert senterstruktur.

Iht. kommuneplanens samfunnsdel er utfordringen framover «å utnytte de mange fortrinn Karlsøy kommune har, og på den måten skape nye og varierte arbeidsplasser innenfor fiskeri-, landbruks-, reiselivs- og servicenæringene». Samtidig videreføres kommunens slagord og visjon om trivsel og muligheter i *et levende øyrike*, og hvor kommunen vil jobbe for et omdømme som *mulighetenes kommune*.

Flere strategier kan følges for å oppnå dette:

- Omdømmebygging og attraktivitet, der bl.a. natur og friluftsliv som en stor trivselsfaktor er en av kommunens største naturlige fortrinn.
- Næringsmessig skal det også satses på kommunens naturgitte fordeler; sjømat og naturbasert reiseliv.
- Øke antall arbeidsplasser innad i kommunen, der en også utnytter muligheten for Karlsøy som bostedskommune for førstegangsetablerere og arbeidstakere i Tromsø og omegn.

- Infrastruktur er en forutsetning for å få dette til, der spesielt innfartsveien til Karlsøy kommune må komme opp på en akseptabel standard.

Med bakgrunn i den befolkningsnedgangen en har opplevd de siste 30 årene er det i kommuneplanens samfunnsdel spesielt to områder som Karlsøy kommune ønsker å fokusere på. Disse er **bolyst** og **næring**. Disse områdene er nært tilknyttet, og vil virke positivt inn på hverandre. Økt bolyst er viktig for å tiltrekke seg flere innbyggere og holde på de en har, samtidig som en legger til rette for ønsket næringsutvikling og arbeidsmarked for kommunens innbyggere og eksisterende/fremtidige foretak.

2.3 Strategisk næringsplanlegging i Karlsøy kommune

En viktig del av grunnlaget for arbeidet med strategisk næringsplan ble lagt under en todagers *workshop* i Tromsø, hvor kommunens ledelse og næringsliv var bredt representert. I denne workshopen ble fire strategiske fokusområder utpekt for prioritert satsing. Disse er *bolyst, infrastruktur, sjømat og turisme / opplevelsesindustri*. I næringsplanen diskuteres i tillegg annen næringsvirksomhet som jordbruk og beredskap knyttet til oljevern og fiskerier.

Under workshopen ble det utarbeidet en SWOT-analyse.² Denne finnes som vedlegg 1 i dette dokumentet.

Det er enighet om at næringsutvikling i Karlsøy kommune må knytte an til følgende fire fokusområder:

1. Havbruk / fiskeri, inkl. videreforedling med sikte på å bli en ledende nasjonal fiskerikommune, der også samarbeid sjø – land ble understreket som viktig. ^[1]_[SEP]
2. Infrastruktur – med spesielt fokus på fylkesveg 863. Infrastrukturutfordringene knytter også an til veg og havner.
3. Reiseliv / opplevelse med spesielt fokus på havturisme
4. Realisering av næringsplanen vil forutsette bosetting og bolyst. Det må legges til rette for at veksten i folketall kan ha et sted å bo og trives i sine lokalmiljøer. Det må legges til rette for ungdom og familieliv, også for pendling og fritid. Karlsøy vil i planperioden utvikle seg i retning av å være en 'bydel' i stor Tromsø, og en del av områdets arbeidsmarked og boregion.

Det vil også være viktig at næringsplanen bygger inn muligheter for næringsutvikling gjennom innovasjon og gründervirksomhet innenfor prioriterte satsingsområder.

2.4 Veien videre for næringsutviklingen i Karlsøy kommune

Karlsøy kommune har meget store muligheter for næringsutvikling både på kort og lang sikt - muligheter som de fleste nordnorske kommunene bør misunne Karlsøy. Kommunen har en strategisk helt sentral geografisk plassering for havbasert næring i nord. Med dette følger nærhet til havområder for fiskerier, lang og strategisk sentralt posisjonert kystlinje for oppdrettsvirksomhet, og en kyst som gir utmerkede muligheter for utvikling av hav- og opplevelsesbasert turisme.

² SWOT-analyse er et verktøy som nyttes ved strategisk planlegging eller kartlegging av en organisasjons - eller virksomhets sterke og svake sider, samt identifisering av problemer og muligheter som kan påvirke utvikling. SWOT er en sammenstilling av bokstavene: **S**=Styrker; **W**= Svakheter (Eng: **Weakness**); **O**=Muligheter (Eng: **Opportunities**); **T**=Trusler

Fiskeri og jordbruk har historisk vært kommunens næringsmessige bærebjelke. Nå åpner sterke vekstområder som oppdrett og turisme **muligheter** for stor vekst. Her opplever kommunen positiv utvikling, men mye tilsier at vi så langt bare har sett begynnelsen på en utvikling som kan bli svært sterk i årene som kommer. Veksten innen oppdrett og turisme forsterkes av kommunens nærhet til den største byen i Nord-Norge, en by med sterk vekst og tungt kompetansemiljø, herunder stor fiskerikompetanse. Fram mot 2030 forventes Tromsø by å vokse med et folketall tilsvarende Harstads befolkning i dag. Byen er en magnet for internasjonal turisme. Men internasjonale turister vil se natur og hav, og de vil ut av Tromsø sentrum. Karlsøy kommunes fantastiske natur kan fange opp deler av denne turiststrømmen, noe som åpner for vekst i turisme også utover den rene havturismen i Karlsøy kommune.

Vekst i Tromsø reiser også spørsmål om hvor veksten i Tromsø skal skje, hvor Tromsø bys befolkning skal bo? Kanskje skal deler av denne veksten kanaliseres til Karlsøy? Her er det gode oppvekstvilkår og lavere etableringskostnader.

Den sentrale **utfordringen** for Karlsøy kommune vil ikke være å skape vekst, men å lede veksten som nå kommer i den retningen som kommunens innbyggere ønsker. Det vil også være andre utfordringer i dette bildet: Den viktigste kan bli rekruttering av arbeidskraft - en ofte gjennomgående utfordring for regioner i vekst. Undersøkelser blant eksisterende næringsliv, selskaper som er under etablering i kommunen, samt behovet for rekruttering av kommunalt ansatte, tilsier at det i Karlsøy kommune vil komme inntil 200 nye arbeidsplasser i løpet av få år. Trolig vil veksten kunne bli større, og da spesielt i eksisterende leverandørbedrifter innen fiskeri og havbruk. Det store spørsmålet er om disse nye arbeidsplassene blir besatt av pendlere som bor i Tromsø eller personer som bosetter seg i kommunen. Dette er også den store utfordringen mht. måloppnåelse i denne strategiske næringsplanen. I forlengelsen av dette ligger et stort behov for boliger og oppgradering veier, havner og digital infrastruktur.

I erkjennelse av at arbeidsplassene kommer til Karlsøy gjennom vekst i sentrale næringer, bør Karlsøy kommunes fokus skifte fra å skape arbeidsplasser, til å legge til rette for veksten i antallet arbeidsplasser og innbyggere. Fokus må være å få arbeidere og familier til å bosette seg i kommunen. Det må bli attraktivt for ungdom å bosette seg – og arbeide i Karlsøy kommune. Til dette trengs boliger og samarbeid med tunge aktører som vil stille kapital til rådighet for utvikling.

Det er også slik at det som er en styrke også kan være en svakhet. Det fantastiske øyriket har utfordringer på kommunikasjonssiden med ferger og avstander. Fiskeriene har levd med dette lenge, oppdrettindustrien har mye av sin logistikk på havet, og turismen kan kompensere mye av transportutfordringene gjennom samarbeid hvor større enheter kan tilby større regularitet og kvalitet i transporttilbud. Samarbeid og kapital må til for å møte vekst. For de som pendler, og for befolkningen for øvrig, må Fylkesveg 863 oppgraderes.

2.5 Kritiske suksessfaktorer

Ut fra den SWOT-analysen som ble gjort våren 2017 ble **kritiske suksessfaktorer**³ for Karlsøys videre utvikling definert å være:

1. Næringsutvikling

³ Kritiske suksessfaktorer er de faktorene som er avgjørende for at målene nås.

KARLSØY KOMMUNE

Et levende øyrike

Høringsutkast

- a. Samhandling mellom sentrale aktører i kommunen (kommuneledelse, næringsliv, befolkning) og evne til å gjennomføre vedtatte planer
 - b. Kraftfulle planer som møter foreliggende vekstutsikter (regulering- og arealplaner; kompetent arbeidskraft; markedsføring av sjømatkommunen Karlsøy; Kapitalbehov)
 - c. Tilgang på råstoff for fiskeriene og tilhørende landbasert industri (kvoter / konsesjoner; flere båter). Fiskeripolitikken må i større grad prioritere kystflåten som leverer fangster til lokale anlegg (istedenfor havfiskeflåten m/ ombordfrost fisk som i stor grad selges ubearbeidet til utlandet)
 - d. Flere og mer varierte arbeidsplasser, der en både bevarer eksisterende og skape nye arbeidsplasser som sikrer stabil bosetting.
 - e. Bærekraftig forvaltning av naturressursene, herunder ren kyst, der også oppdrettsnæringen må løse luse- og sykdomsproblematikk på en god måte.
2. Infrastruktur
 - a. Oppgradering av fylkesveiene i Karlsøy
 - b. Utbygging av fiberbredbånd.
 3. Boliger og bolyst
 - a. Flere boliger og leiligheter

Suksessfaktorene er altså knyttet til infrastruktur, demografisk utvikling / arbeidskraft, kompetanse, miljø, næringspolitikk og innovasjonsevne. Dette er faktorer som må hensyntas også i de næringsrettede tiltakene i denne planen.

Så blir spørsmålet: Hva må gjøres? Dette diskuteres i de følgende kapitlene.

3. Visjoner, mål, strategier og tiltak

3.1 Oppbygging og begreper

Dette kapitlet adresserer hovedmål og delmål for arbeidet med næringsutvikling i kommunen, samt strategier, tiltak og ansvarlighet for gjennomføring av definerte tiltak.

Gitt definerte mål skal strategier besvare hva som må til for å nå målene, mens tiltakene skal besvare hvordan strategiene skal operasjonaliseres.

Planen angir ikke prioriteringer mellom næringer eller mellom delmål under hvert satsingsområde. Planen har imidlertid innebygd prioriteringer mellom næringer og tilretteleggende virksomhet ved å angi fokusområder som gjenspeiler SWOT analysens konklusjoner og kritiske suksessfaktorer, dvs områder som kommunen må gi særskilt oppmerksomhet for å kunne oppnå definerte mål. Disse fokusområdene ble definert under kommunens næringsamling våren 2017. Det ble her definert fire strategiske fokusområder (1-4). Strategisk næringsplan må imidlertid også adressere strategier og tiltak knyttet til næringer utenfor fokusområdet (5):

1. Sjømatproduksjon (næringsfokus)
2. Turisme (næringsfokus)
3. Infrastruktur (tilrettelegging)
4. Bosetting og Bolyst (tilrettelegging)
5. Annen næringsvirksomhet

Innenfor hvert fokusområde definerer planen hovedmål og delmål, samt strategier knyttet til hvert delmål og tiltak knyttet til hver strategi. Planen definerer også ansvar for gjennomføring av aktivitetene.

3.2 Visjon

Karlsøy kommunes visjon er: *Trivsel og muligheter i et levende øyrike*

3.3 Overordnet mål

Kommunens overordnede mål er å legge til rette for vekst i kommunens folketall med 730 personer i planperioden.

I utkast til kommuneplanens samfunnsdel 2017 – 2030, er det definert en klar målsetning om at Karlsøy kommune skal ha en befolkning på 3000 personer i 2030. Med dagens ca. 2270 innbyggere, betyr dette at kommunen skal vokse med vel 730 innbyggere. Dette utgjør en vekst på 32%, eller 60 nye innbyggere i gjennomsnitt pr. år i planperioden. En forutsetning for befolkningsvekst er arbeidsplasser og trivsel (bolyst).

I dag arbeider ca. 560 personer med marin matproduksjon, underleveranser til marin sektor, turistindustrien og med diverse tjenesteleveranser.⁴ I tillegg kommer arbeidsplasser innen jordbruk, reindrift, m.fl. Med utgangspunkt i kjente planer for marin – og offentlig sektor, samt anslag for turistindustrien, forventes 270 nye fulltids arbeidsplasser i planperioden, hvorav halvparten vil kunne komme i løpet av de første fem årene gitt fortsatt positiv utvikling innen fiskerier, oppdrett og turisme.⁵ Dette stiller store krav til kommunens tilretteleggende vilje og evne. Det vil også stille krav til befolkningens vilje til å se positivt på den veksten som kommer, og til å samarbeide med næringsinteresser for å finne gode løsninger for karlsøysamfunnene.

3.4 Fokusområde 1: Sjømatkommunen Karlsøy

3.4.1 Hovedmål

Karlsøy kommune har som mål å være Norges største sjømatkommune målt etter verdien av ilandført - og oppdrettet fisk per innbygger.

Det er et ambisiøst mål å bli nasjonalt ledende innenfor en næring hvor vi i Norge har tradisjoner som går tusener av år tilbake, med dokumentert verdiskaping siden vikingtiden. Men målsettingen slik den er formulert her er realistisk. Både fordi ilandført og produsert sjømatvolum er stort – og vil kunne vokse sterkt framover, men også fordi folketallet i kommunen er lavt.

Det viktigste med denne målsettingen er likevel å bygge selvbevissthet blant kommunens egne innbyggere og å markedsføre Karlsøy kommune for landet som helhet. «*Norges største sjømatkommune*» vil være en viktig merkelapp hva angår oppmerksomhet og tilgang til nødvendig finansiering for videre utbygging av karlsøysamfunnene.

Nasjonale og regionale utredninger og plandokumenter legger opp til sterk vekst i sjømatnæringene i planperioden. Det fremgår også klart av nasjonale strategidokumenter at denne veksten må komme i Nord-Norge.⁶ Sentralt i vekstområdet for sjømat ligger Karlsøy kommune med sine lange kystområder og nærhet til kompetanse- og logistikk-knutepunktet Tromsø. De nasjonale strategidokumentene påpeker at vi i nord har svært gode forutsetninger for å skape et levedyktig næringsliv innenfor marin sektor i kraft av lange og solide tradisjoner innenfor marine næringer, sterke og brede forskningsmiljøer, nærhet til ressursene, godt grunnlag for effektiv infrastruktur og solid politisk forankring. I forordet til Nordområdestrategien konstateres Regjeringen at innbyggerne i nord må ta ansvar for egen utvikling: «*Nord-Norges egne innbyggere, politikere og næringsliv er de viktigste aktørene i utviklingen av egen region*». Denne bevisstheten må legges til grunn for kommunens strategiske næringsplanlegging. Også internasjonale dokumenter understøtter mulighetene langs kysten i nord. For å stimulere vekst i Nord-Norge anbefaler OECD m.a. å støtte entreprenørskap og innovasjon i de nordlige regionene og

⁴ Se Næringsforeningen i Tromsøregionen: «Leverandørutvikling i Karlsøy», august 2017 (Rapporten er utarbeidet på oppdrag for Karlsøy kommune). Det er her tatt med arbeidsplasser hos Løksfjord AS som opererer innen samme arbeidsregion. Det er antatt ca. 60 ansatte i turistindustrien, hvorav mange er deltidsarbeidsplasser. Det er antatt 140 ansatte innen kategorien tjenesteleverandører, dvs. butikk, elektro, mekanisk, etc.

⁵ Næringsforeningen i Tromsøregionen: «Leverandørutvikling i Karlsøy», august 2017. Her stipuleres 88 stillinger innen oppdrett, 40 innen fangstbaserte fiskerier & produksjon, 43 innen offentlig tjenesteproduksjon og 100 innen turistindustrien.

⁶ Se: Regjeringens Nordområdestrategi: «Mellom geopolitikk og samfunnsutvikling» (april 2017); Meld. St. 22 (2016-2017): «*Hav i utenriks- og utviklingspolitikken*»; Regjeringens Havstrategi «Ny vekst, stolt historie» (Februar 2017).

forbedre transport og tilgjengelighet, og å bygge på de næringene hvor vi har absolutte fordeler med produkter som etterspørres i internasjonale markeder.⁷

3.4.2 Delmål 1: Etablere Karlsøy som Nasjonal Sjømatkommune

Karlsøy ønsker å fremstå som ledende nasjonal sjømatkommune, og en attraktiv kommune for havrelatert næringsliv, nye bedrifter og gründere / førstegangsetablerere.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
a Profilere sjømatkommunen Karlsøy	i Utarbeide marked- og profileringsplan ii Formidling og omdømmebygging Proaktiv kommune for etablering av iii samarbeid mellom kommunen, næringsliv og undervisnings-/forskningsmiljø Samarbeide med andre kystkommuner om iv påvirkning av statlig fiskeripolitikk slik at denne tilrettelegger for økt aktivitet Markedsføre sjømatnæringen for grunnskolen v i Karlsøy	Rådmann Innbyggere; Rådmann Ordfører Ordfører Rådmann
Bygge omdømme, kompetanse og utdanningsmuligheter for rekruttering til sjømatnæringene	Tiltak for å motivere ungdom i kommunen til å i ta utdanning innenfor marine - og maritime fagområder Etablere nye - og videreføre etablerte ii utdanningstilbud i samarbeid med Troms Fylkeskommune Gjennomføre kompetanse- og iii omdømmebyggende tiltak rettet mot kommunens innbyggere og næringsliv.	Rådmann Ordfører Rådmann
Legge til rette for næringsetableringer, c herunder gründervirksomhet	i Klargjøre næringsarealer Tilby lokaler og kompetansebyggende tiltak, ii f.eks. i samvirke med Karlsøy Havsenter Samarbeid med Gründermiljø, FoU iii institusjoner og næringsliv i Tromsøregionen Samarbeide med andre kommuner i regionen iv om overordnede tunge veksttiltak innen sjømatnæringene	Rådmann Rådmann Rådmann Ordfører

⁷ OECD: Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), mars 2017

Gi tydelige føringer for samhandlingen d mellom det offentlige og det private på næringsområdet.	Etablere klar ansvarsfordeling knyttet til i tiltakene i strategisk næringsplan	Rådmann

3.4.3 Delmål 2: Underbygge vekst i fangstrelatert fiskerinæring

Karlsøy kommune huser flere selskaper som produserer mat fra havet, samt selskaper som er innrettet mot leveranser til fiskeriene. Disse må gis mulighet til å vokse. Samtidig må kommunen arbeide for etablering av nye marine virksomheter som kan styrke kommunens - og næringens vekstambisjoner.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Arealplaner og regulering som forenkler og a muliggjør ekspansjon i produsentleddet	i Videreutvikle fiskerihavner i kommunen ii Proaktivt samarbeid med næringsaktørene	Rådmann Ordfører
Legge til rette for økt videreforedling av fisk og utnyttelse av restråstoff	i Bedre fasiliteter på land Etablere samarbeid med FoU institusjoner og ii selskaper som arbeider med restråstoff Utnytte Havsenteret som kompetanse-HUB for iii nyetableringer Etablere tung satsing på levendelagring av iv torsk i samarbeid med regionens tunge forskningsinstitusjoner	Rådmann Ordfører Rådmann Ordfører
c Øke råstoffleveransene	Arbeide opp mot politiske myndigheter (i lag i med andre kystkommuner) for omfordeling av kvoter fra havgående til kystbaserte fiskeflåte Forbedre fasiliteter på land (bunkers, service ii knyttet til mat- og utstyrleveranser, etc) Utnytte Havsenteret for tilrettelegging av iii nødvendige leveranser	Ordfører Rådmann Rådmann

Legge til rette for flere fiskere / båter, d herunder også større båter	i Havneutbygging for lokal fiskeflåte	Ordfører
	ii Etablere kvotefond i samarbeid med private næringsaktører til å finansiere fiskefartøy	Ordfører
	iii Motivere ungdom til å ta utdanning / velge fiskeryrket	Rådmann
e Understøtte arbeid med leverandørutvikling	i Motivere kommunens næringsliv til å i samarbeide hvor dette er kommersielt riktig og strategisk interressant	Ordfører
	ii Støtte havsenterets arbeid med leverandørsamarbeid	Ordfører
	iii Kjøpe tjenester fra Havsenteret der dette er naturlig for å styrke det økonomiske grunnlaget for senterets virksomhet	Rådmann

3.4.4 Delmål 3: Tilrettelegge for vekst i oppdrett

Karlsøy kommune skal legges til rette for betydelig vekst innen oppdrett i tråd med nasjonale og regionale vekstambisjoner for oppdrett.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
a Sterk kommunal og regional involvering i rulleringsarbeidet for kystsoneplanen med sikte på flere oppdrettskonsesjoner i kommunen	i Dreltakelse i arbeids- og styringsgrupper for regional kystsoneplan	Ordfører
	ii Hyppig rullering av kystsoneplanen for å ivareta vekstdynamikk	Ordfører
b Arbeide for etablering av settefiskanlegg og b slakteri i kommunen	i Samarbeid med oppdrettselskapene ii Nødvendig reguleringsplanarbeid	Ordfører Rådmann
c Aktivt arbeid for å vinne tilslutning til næringens betydning for vekst i kommunen, og derigjennom for opprettholdelse av sosiale ringvirkninger som skole- og barnehage tilbud, butikker, idrett- og kulturliv samt annen infrastruktur	i Benytte 'Ringvirkningsanalysene' som er utarbeidet av NFTR/Troms Fylkeskommune i arbeidet med å synliggjøre næringens betydning for Karlsøy ii Se Delmål 1, strategiene a & b	Rådmann

Stimulere til kompetansebasert videreforedling av oppdrettet fisk	i Kompetansebygging i lag med FoU institusjonerVurdere - og initiere prosjekter i lag med næringsaktøreneii Samarbeid med Havsenteret og Gründermiljø om innovasjonsvirksomhetiii	Rådmann Ordfører Rådmann
Skape samarbeid mellom lokalt baserte underleverandører til sjømatnæringene i Karlsøy kommune	i Motivere mulige underleverandører til vekst, samarbeid og kompetansebyggingMotivere bedrifter med forutsetning for større ii leveranser til å delta i leverandørutviklingsprogrammerVurdere mulighet for videreutvikling av slipp og hall muligheter på Hansnes og i Burøysundiii Benytte Havsenteret som 'instrument' til kompetansebygging og felles initiativiv	Rådmann Rådmann Rådmann Rådmann
f Understøtte arbeid med leverandørutvikling	Motivere kommunens næringsliv til å i samarbeide hvor dette er kommersielt riktig og strategisk interessantStøtte havsenterets arbeid medii leverandørsamarbeidKjøre tjenester fra Havsenteret der dette er iii naturlig for å styrke det økonomiske grunnlaget for senterets virksomhet	Ordfører Ordfører Rådmann

3.4.5 Delmål 4: Karlsøy Havsenter

Det er ønskelig å etablere Karlsøy Havsenter som et kommersielt selskap i 2018, og å bygge ut dette senteret til en viktig lokal aktør for havrelatert næringsutvikling i Karlsøy.

Etablering av et Hav- og Sjømatsenter i Karlsøy kommune er diskutert i rapporten «Leverandørutvikling i Karlsøy».⁸ En oppdatert og konkretisert versjon av anbefalingene vil bli distribuert straks de foreligger.

Karlsøy Havsenter tenkes å kunne bli et nærings-, service- og utviklingssenter i Karlsøy kommune som skal imøtekomme næringslivets behov for tjenester og kommunens behov for tilretteleggende aktiviteter, herunder kompetansebygging, arbeid med rekruttering, flere og bedre lokale leveranser (produkter og tjenester) og innovasjonsaktiviteter innen marine næringer og turisme. Det er så langt også tanken at senteret skal selge tjenester til næringsaktører og kommunen og være en kommersiell organisasjon.

⁸ Et første utkast har vært på høring i kommunen. En oppdatert versjon forventes å foreligge ultimo august 2017.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
a Avklaringer	Samtaler med næringsaktører, kommunen og i Troms Fylkeskommune Foreslå innretning, oppgaver, lokalisering, ii organisering og finansiering Avklare næringsaktører som vil delta i iii etableringen Kommunal medvirkning. Avklaringer og iii beslutninger.	NFTR NFTR NFTR Ordfører
b Etablere senteret	i Etablere interimsstyre ii Etablere Havsenteret	Aktørene Eierne

3.4.6 Delmål 5: Skape godt samarbeidsklima for utvikling av Karlsøysamfunnet

Det må etableres et godt og konstruktivt samarbeid mellom lokalbefolkning og næringsinteresser (fiskere, fiskeindustri, oppdrettsindustri og turistindustrien) med sikte på sterkere samhandling til fellesskapets beste.

Sett i lys av gryende konflikter mellom næringsinteresser (fiskerier, oppdrett, havturisme) og denne planens formuleringer om ytterligere vekst, vil det være viktig å informere om - og skape forståelse for næringsutvikling, og å finne gode løsninger som samfunnet kan stå sammen om til beste for den enkelte aktør og lokalsamfunnene.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Skape møteplasser. Informere og diskutere næringsplan, aktiviteter og lokale synspunkter	i Jevnlige møter i lokalsamfunnene hvor ii næringsinteresser møter lokalbefolkningen Jevnlige møter mellom næringsinteresser	Ordfører Ordfører

Benytte sosiale media til informasjon om b pågående kommunale prosesser knyttet til næringsutvikling	i Bygge / utvikle gode web / portal løsninger	Rådmann
	ii Avsette ressurser og lage prosedyrer for å fange opp - og distribuere aktuell informasjon	Rådmann

3.5 Fokusområde 2: Infrastruktur

3.5.1 Hovedmål

Hovedmålet for fokusområde «Infrastruktur» er oppgradering av Fylkesveg 863 Skulgam - Hansnes innen 2025.

Det vil være viktig for Karlsøy kommune å oppgradere deler av kommunens infrastruktur (veger og havner). Hensyntatt tilgjengelige midler vil det måtte prioriteres strengt.

Vegkvalitet vil nå i økende grad bli meget viktig for transport av produkter knyttet til oppdrettsvirksomheten og fiskeriene. Når så turisttrafikken også forventes å vokse sterkt vil dagens vegstandard være fullstendig uakseptabel og medføre økt fare for ulykker. Det er avgjørende viktig at fylkesvei 863 oppgraderes til en standard som tilfredsstillers næringslivets og befolkningens behov.

Nærhet til Tromsø trekkes fram som en styrke og en mulighet av en samlet næring og kommunal ledelse. Skal nærheten til Tromsø kunne utnyttes for fremtidig vekst i Karlsøy må vegen oppgraderes.

3.5.2 Delmål 1: Oppgradering av fylkesveg 863 Skulgam – Hansnes innen 2025

FV 863 må oppgraderes innen 2025.

Vegen har lav standard og har i tillegg hele ni bruer som er smalere enn vegbanen, noe som utgjør en stor risiko for kollisjoner.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Ringvirkingsanalyse. Utvikle og vedta en a velbegrunnet vegplan i samarbeid med næringslivet	i Veganalyse med prioriterte tiltak Samtaler vegmyndigheter og Troms ii Fylkeskommune	NFTR Ordfører
Få fattet nødvendige vedtak i Fylkestinget b om oppgradering av FV 863	Politisk arbeid - påvirke sentrale og regionale i myndigheter Samarbeid med Tromsø kommune. (Deler av ii vegen ligger i Tromsø kommune). Søke nødvendig tilslutning og prioritering i iii Regionrådet Søke tilslutning til nødvendig oppgradering av iv FV 863 hos næringsliv i kommunen	Ordfører Ordfører Ordfører Ordfører

3.5.3 Delmål 2: Oppgradering av viktige fiskeri- og småbåthavner i planperioden

Med forventet vekst i turistnæringen, og tilgang på fiskebåter, må flere av fiskeri- og småbåthavnene i kommunen utvides.

Manglende ankringsmulighet vil begrense veksten i viktige næringer.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Oppgadering av havnekapasiteter for a fiskeriflåte og turistindustrien samt innbyggerne i kommunen	Plandokument som adresserer tiltak, i medvirkning, finansiering og fremdrift Bygging - / utvidelse av fiskerihavner / småbåthavner i kommunen, hvorav havner i ii Kristoffervalen / Vannavalen, Vannvåg, Torsvåg og Hansnes gis særskilt oppmerksomhet Plandokumentet må adressere behov for iii gjestehavner / - plasser i havnene	NFTR Rådmann Rådmann

3.5.4 Delmål 3: Utbygging av fiberforbindelse i kommunen til vekstbedrifter og - næringer

Karlsøy kommune vil arbeide aktivt for utrulling av fiber til karlsøysamfunnene.

Fiber for høyhastighets nettilgang blir stadig viktigere for å kunne dra nytte av tjenester i internettet. For næringsaktørene som arbeider tett med markedsaktører og underleverandører vil fiber etter hvert bli et viktig konkurransefortrinn. Utkantbedriftene må ikke få vanskeligere konkurranseforhold enn mer sentralt plasserte bedrifter.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Kommunen vil arbeide for utrulling av a bredbåndsløsninger til alle lokalsamfunnene	i Kommunen skal søke å påvirke utbyggere til å legge fiber i kommunen	Rådmann
	ii Området vestre Vannøy gis prioritet fra kommunens side	Rådmann
	iii Næringsaktører med behov for fiber skal gis prioritet	Rådmann
	iv Det vil være viktig å vurdere fiberbygging til iv områder med stor turistvirksomhet	Rådmann
	v Hvor det ikke er grunnlag for fiberutrulling skal v kommunen tilskynde etablering av alternative bredbåndsløsninger	Rådmann
	vi Kommunen vil samarbeide med næringsaktører hva angår finansiering av bredbandsutbygging i kommunen hvor dette er naturlig	Rådmann

3.6 Fokusområde 3: Reiseliv / Opplevelse

3.6.1 Hovedmål

Hovedmålet for fokusområdet reiseliv / opplevelse er å «bygge reiselivskommunen Karlsøy».

Reiselivsnæringen skaper arbeidsplasser, den markedsfører Karlsøy og er derved med å skape et godt omdømme og vekst i reiselivsnæringen styrker lokalsamfunnene.

3.6.2 Delmål 1: Vekst i reiselivsnæringen

Kommunen vil legge til rette for femdobling av verdiproduksjonen i reiselivsnæringen til 100 millioner kroner og 100 fulltidsstillinger i planperioden.⁹

⁹ Verdiproduksjonen anslås å være på ca. 20 millioner kroner (2016), se Rapport «Leverandørutvikling i Karlsøy» (2017).

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Utforme reiselivsplan for Karlsøy kommune a med spesielt fokus på havturisme / naturopplevelser	i Utforme - og godkjenne plan, inkl. markedsføring av sommer og vinterturisme ii	Rådmann
	Gjennomføring	Rådmann
	iii Ta initiativ til etablering av en reiselivsportal for turistindustrien i kommunen	Rådmann
Avsette arealer for utviding - og nyetablering b av havnære rorbuprojekter	i Utarbeide en plan som beskriver volum, plasseringer, kvaliteter, m.m. Nyetableringer	Rådmann
	ii må ha god kapitalbase for å kunne bygge med kvalitet og fokus på helårsturisme iii Reguleringsplaner	Rådmann
c Videreføring av reiselivsprosjektet	i Prosjektene må understøtte overordnet plan	Rådmann
	ii Prosjektet må inneholde markedsføringselementer inntil overordnet reiselivsplan foreligger iii Prosjektfinansiering	Rådmann
		Rådmann
d Bygging av nødvendig turistinfrastruktur	i Toaletter	Rådmann
	ii Grill- / Bålplasser	Rådmann
	Etablering av parkeringsplasser nær	Rådmann
	iii utfartsområder	Rådmann
	iv Utarbeiding av kart (hav og land) beregnet for nasjonale og internasjonale turister	Rådmann
Merking må gjøres på flere språk (turstier; v Informasjonsskilt; mm)	Rådmann	
Avklare muligheter knyttet til bygging av e konferansehotell i Karlsøy kommune	i Mulighetsstudie / behovsanalysre	Rådmann
	ii Samtaler med aktuelle investorer og drivere	Ordfører

3.7 Fokusområde 4: Bosetting og bolyst

3.7.1 Hovedmål

Karlsøy kommune skal ta vare på etablerte - og rekruttere nye innbyggere gjennom å legge til rette for nye arbeidsplasser, boliger, barnehager og utvikle de kommunale tjenester.

Det skal være trygt å bo og godt å leve i Karlsøy kommune. Gode bomuligheter med tilhørende kvaliteter er viktig for næringsetableringer og tilgang til lokal arbeidskraft.

3.7.2 Delmål 1: Utvikle attraktive boligområder

Det skal legges til rette for vekst i kommunens innbyggerantall med 700 personer i planperioden (2018-2030) og med 200 nye arbeidsplasser i første del handlingsplanperioden (2018-2024).

Det må utvikles attraktive boligområder med både utleieboliger og privat eide boliger, som gjør det enkelt og attraktivt å bosette seg i kommunen.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Legge til rette for variert boligmarked (eie- <i>a</i> og leieboliger), spesielt i Langsund-Hansnesområdet.	<i>i</i> Avklare behov og mulige finansieringsløsninger <i>ii</i> Oppdatere og gjennomføre kommunal boligplan <i>iii</i> Bygge boliger for salg og utleie (prioritert) i samarbeid mellom kommune, private boligbyggere og næringsaktører <i>iv</i> Liberal praksis mht fradeling av av tomter utenfor boligfelt <i>v</i> Startlån og tilskudd	Rådmann Rådmann Rådmann Ordfører Rådmann
Vurdere etablering av kommunalt <i>b</i> eiendomsselskap (a la Arnestedet AS, Tromsø)	Utredning: Avklare grunnlag, herunder finansiering Beslutning <i>i</i> Gjennomføring <i>ii</i> <i>iii</i>	Rådmann Ordfører Rådmann
Legge til rette for god integrering av <i>c</i> innvandrere med familier	<i>i</i> se annet planverk <i>ii</i> Samarbeid med sjømatnæringene hva angår arbeidsplasser og boligbehov	Rådmann Ordfører
<i>d</i> Markedsføre bomuligheter i Karlsøy	<i>i</i> Markedsplan (salgsdokument) <i>ii</i> Aktiv boligformidling og veiledning	Rådmann Rådmann
Legge til rette for gode skole- og <i>e</i> barnehage tilbud	Sikre barnehagedekning som ivaretar fremtidige behov - hele året <i>i</i> <i>ii</i> Fullføre arbeidet med oppvekstplan	Ordfører Rådmann

3.7.3 Delmål 2: Fritids- og idrettstilbud

Kommunen må tilrettelegge for et mangfold av gode fritidstilbud, herunder bygge flerbrukshall innen utgangen av 2021.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
a Legge til rette for gode kultuttilbud	Opprettholde og styrke kulturskolen	Rådmann
	i Stimulere til høy aktivitet i utviklingslagene	Ordfører
	ii Videreutvikle ungdomsklubben (Credo)	Rådmann
b Styrke idrettstilbudet	Vedlikeholde og bygge ut eksisterende idrettstilbud (lysløyper, skitrek, svømmehaller, etc)	Ordfører
	i Bygge flerbrukshall (40m-60m) innen 2021	Ordfører
	ii Uorganisert ungdom gis gratis tilgang til svømme og idrettshall	Rådmann
Legge til rette for fritidsaktiviteter. (Ref også 3.6.2 d))	iii	
	i Båtutleie	Rådmann
	ii Merking av stier / turløyper, etc	Rådmann
	iii Bygging av 'gapahuker', overnattingsplasser, mm	Rådmann
iv Utleie av turutstyr (telt, lavvo, etc), og markedsføring av utleietilbudet	Rådmann	

3.7.4 Delmål 3: Nye transportløsninger

Kommunen vil etablere kreative, kommersielle, lokale og regionale transportløsninger hvorav el-bil ordning skal være etablert innen utgangen av 2018.

Kommunens innbyggere bor spredt med påfølgende transportbehov lokalt og regionalt (inn til Tromsø / retur). Offentlige transportløsninger er ofte lite tilfredsstillende. I tråd med fremvoksende teknologier og fokus på miljø kan en fremover se for seg mer fleksible og tilpassede transportmuligheter for kommunens befolkning. Nye elektrisk baserte løsninger må være kommersielle. Det vil likevel være naturlig at kommunen tar nødvendige initiativ.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG

a Etablere lokale transporttilbud	i Utleie el sykler	Rådmann
	ii Utleie el-biler for lokale turer	Rådmann
	Bruk av frivillighetssentralen til å skape lokale transportløsninger for idrettslag, ungdomsklubb, barnetilbud, mm	Rådmann
b Etablere t/r transporttilbud Karlsøy / Tromsø	i Utleie el-biler for lokale turer og pendling til / fra Tromsø	Rådmann

3.8 Annen næringsvirksomhet

3.8.1 Hovedmål

Tradisjonelle næringer utenfor fokusområdene for stor vekst skal også gis mulighet for utvikling.

3.8.2 Delmål 1: Jordbruk og reindrift

Det skal legges til rette for at jordbruket i Karlsøy skal kunne utvikle seg videre. Spesielt skal en understøtte utvikling – og distribusjon av jordbruksprodukter for det lokale og regionale markedet.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Legge til rette for næringsetableringer, a herunder gründervirksomhet	i Lokaler og produktutviklingskompetanse, f.eks. i samvirke med Karlsøy Havsenter ii Samarbeid med Gründermiljø i Tromsø	Rådmann Rådmann / Havsenteret

b Bedre tilgang på dyrket mark	i	Styrke muligheten for bruk av utleiejord (administrert av næringen)	Rådmann
	ii	Bidra til enklere utskilling (salg) av dyrket mark fra nedlagte gårdsbruk der ikke hus og driftsbygninger og all ut- beitemark trenger å være en del av salget	Ordfører
	iii	Utnytte kommunens tilskuddsordning for nydyrking	Rådmann
C Synliggjøre den samiske reindrifta, dens kultur, språk og mattradisjon	i	slakt videreforedling av reinkjøtt	Næringa
	ii	husflidsprodukter basert på produkter fra rein turisme	Ordfører

3.8.3 Delmål 2: Beredskapssenter

Kommunen skal profilere seg som mulig lokalitet for beredskapssenter innen oljevern og marin kystsikkerhet.

Nasjonale og regionale planer diskuterer beredskap knyttet til oljevern og marin matproduksjon. Utfordringene vil øke fremover i takt med oljerelatert utvinning i nord og vekst i marin matproduksjon. Karlsøy kommune er sentralt plassert med lang kystlinje og gode lokaliteter for plassering av beredskapstilbud. Fiskere og marin matproduksjon hjemmehørende i Karlsøy må sikres nødvendig beredskap, og kan utgjøre en stor beredskapsreserve gjennom kystfiskeflåten.

STRATEGIER	TILTAK	ANSVARLIG
Samtale med statlige og regionale myndigheter med sikte på etablering av beredskapssenter i kommunen	i Delta i politiske samtaler om beredskapssenter i regionen	Ordfører

Samtale med statlige og regionale myndigheter med sikte på etablering av b regionalt beredskap knyttet til fiskeflåten basert på utrulling av booster løsninger (Nofi AS teknologi) i fiskeflåten	i Etablere dialog med statlige etater om avtaler knyttet til løsning og finansiering	Ordfører
	ii Samarbeid med lokal næringsaktør Nofi AS	Ordfører
	ii Utrulling av booster løsninger (Nofi AS teknologi) i fiskeflåten	Rådmann

3.8.4 Energi og Mineraler

I løpet av prosessen med utarbeidelse av strategisk næringsplan for Karlsøy kommune er det gjort innspill om at kommunen skal satse på - / arbeide med næringsområdene energi og mineraler. Som tilrettelegger for planarbeidet anbefaler NFTR at disse to næringene ikke tas med i kommunens næringsarbeid i den forstand at kommunen skal arbeide proaktivt for slike etableringer. Dette er selvsagt ikke til hinder for at næringsinteresser kan tilnærme seg kommunen med sikte på etableringer.

Energi / Vindenergi

Vår anbefaling er at energi ikke tas med i næringsplanen i den forstand at kommunen skal arbeide aktivt for nye etableringer. Vindenergi vil måtte medføre regulering av områder på land eller i havet i strid med planens klare blå/grønne fokus. Vindenergi er i dag heller ikke lønnsomt.

Mineraler

Vår anbefaling er videre at mineraler ikke tas med i næringsplanen i den forstand at kommunen skal arbeide aktivt for etableringer. Mineralutvikling krever lange prosesser og meget store investeringer. Etablering av mineralindustri vil kunne få betydelige miljøkonsekvenser som igjen lett vil komme i konflikt med den blå/grønne næringsprofilen til hav- og sjømatkommunen Karlsøy.

4. Vedlegg

5.1 SWOT analyse

En viktig del av grunnlaget for arbeidet med strategisk næringsplan ble lagt under en todagers workshop i Tromsø våren 2017, hvor kommunens ledelse og næringsliv var bredt representert.

Følgende fremkom på denne workshopen:

5.1.1 Styrker

De næringsmessige **Styrkene** til Karlsøy kommune oppsummert å være:

1. Tilknytningen til tiltakssonen bidrar både til å lette tilgangen på arbeidskraft samt å sette i gang og drive næringsvirksomhet.
2. Tilgang til råstoff fra havet, med nærhet til fiskefelt.
3. Kompetente fiskere, med en stor flåte, mange fiskemottak og produksjonsanlegg, samt gode havner og flytekaianlegg.
4. Kystlinjen med store sjøområder som kan utnyttes til næringsformål spesielt innen fiskeri, havbruk og reiseliv/opplevelser.
5. Naturopplevelser som understøtter bolyst-/kvalitet og reiselivsnæringen.
6. Gode oppvekstvilkår og rimelige boliger.
7. Nærheten til Tromsø gir gode muligheter mht. arbeidsmarked, handel/service/opplevelser, og transport/logistikk m.m.
8. En næringsvennlig kommune.

5.1.2 Svakheter

Svakheterne til Karlsøy kommune er knyttet til:

1. Infrastruktur, der spesielt fylkesveien er en kritisk faktor for utviklingen av kommunen. Veiene generelt er dårlig i likhet med samferdsel/kommunikasjoner
2. Boligmangelen er en utfordring i kommunen, både fordi det bygges for lite, er for få utleieboliger, og at mange hus brukes til fritidsboliger. Det vil derfor være en stor utfordring å huse de nye arbeidstakerne det er behov for, spesielt innen havbruksnæringen. Boligmangelen gjenspeiles også i mangelen på overnattingstilbud til tilreisende turister og næringsrelatert virksomhet.
3. Demografi (aldrende befolkning), dårlig integrering av arbeidsinnvandrere og generelt lavt utdanningsnivå hemmer utviklingen av kommunen.
4. Svak evne til helhetstenking, små fagmiljø, manglende gründermiljø og fraflytting grunnet lite varierte arbeidsplasser preger kommunen. Dette gjenspeiles også i den svake rekrutteringen til fiskeriene.
5. Dårlig utbygd fiber / bredbånd hemmer også næringsutviklingen i kommunen.

5.1.3 Muligheter

De **Mulighetene** som er skissert er i stor grad knyttet til kystnæringene fiskeri, havbruk og turisme, og legges under paraplyen 'sjømatkommunen Karlsøy':

1. Havbruk, fiskeri og videreforedling fra disse næringene har tradisjonelt stått sterkt i Karlsøy. Med den utviklingen som er på gang, de store tilgjengelige sjøområdene i kommunen, og den kompetansen som finnes og er å vei, er det store muligheter for å utvikle Karlsøy til en av de ledende sjømatkommunene i landet. Bl.a. påpekes muligheten for økt ren matproduksjon og å øke verdiskaping fra marint råstoff i denne sammenheng.
2. Sett på bakgrunn av styrkene til kommunen, er også er videre satsing på reiseliv en stor mulighet mht. næringsutvikling.
3. Nærheten til Tromsø fremheves igjen mht. muligheter. Dette gjelder bl.a. forbedring av infrastruktur, utvikling av kompetansearbeidsplasser / et mer balansert arbeidsliv, tilgangen på nett, havner og flyforbindelser, videreutvikling av eksisterende bedrifter, synliggjøring av muligheter for nyetableringer gjennom innovasjon.
4. En videreutvikling av kommunale tjenester er også en del av mulighetsrommet, også i næringssammenheng. Boliger / tilrettelegging for bolyst og næringsorganisering er sentrale faktorer på dette feltet.
5. Også det å tenke stort nasjonalt / regionalt gir muligheter – ikke minst fiskeripolitisk

5.1.4 Trusler

Mht. **truslene** for å nå overordnede mål nevnes:

1. Mangel på barnehageplasser, som kan vanskeliggjøre tilflytting til kommunen
2. Interne uenigheter og mangel på samarbeid internt i kommunen, vanskeliggjør større fellesløft og prioriteringer.
3. Kompetansemangel og demografisk utvikling, der manglende kurs og kompetanseheving resulterer i tap av kunnskap i "gamle yrker".
4. Miljøforurensing som går ut over fiskeressursene (plast, seismikk, gift m.v.)
5. Eksternt eierskap i næringslivet / til produksjonsmidler (filialisering).
6. Statusen til fiskeryrket: Nedsnakking av fiskerinæringa og derav manglende rekruttering av ungdom.
7. Lite varierte arbeidsplasser gjør kommunen mindre attraktiv mht. til(bake-)flytting.

Under 'avstemming' blant deltakerne på workshopen fremkom følgende vurderinger som prosent av avgitte stemmer:

STYRKENE i kommunens nåværende næringsliv bygger på tilgang til ressurser (61%), bokkvalitet (28%) og nærhet til regionhovedstaden Tromsø (10%). **MULIGHETENE** i årene fremover for næringsutvikling i Karlsøy knyttes til tilgang til ressurser (73%), bokkvalitet (13%) og nærhet til regionhovedstaden Tromsø (9%). Det er altså stor enighet om at fremtidig næringsutvikling må bygge på de naturlige forutsetningene som kommunen har.

SVAKHETENE i dagens næringsstruktur knyttes til infrastruktur (veger, boliger) og problematisk tilgang på arbeidskraft (volum, integrering, kompetanse). **TRUSLENE** mot næringsutviklingen de kommende årene ble sett å være forbundet med politisk krangel og manglende evne til å prioritere, fremveksten av stor-Tromsø, økende eksternt eierskap til produksjonsmidlene og til tilgang på kompetent arbeidskraft.

Vedlegg 2: Høringsuttalelsene i sin helhet er vedlagt saken til kommunestyret, ikke dette dokumentet.